

“Contra la crisi climàtica, calen sacrificis nous i individuals”

“A les comarques gironines, menys del 7% de l'electricitat que es consumeix ara és renovable”

“A la Costa Brava, amb menys pluges, caldrà dessalar més aigua de mar i consumir molta més energia”

Sergi Nuss, al claustre de la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona E.A.

Una de les veus implicades en el col·lectiu Renovem-nos és la del gironí Sergi Nuss, vinculat durant més d'un quart de segle amb l'Associació Naturalistes de Girona i, fins al febrer, cara visible de SOS Costa Brava. Admet que els aerogeneradors en l'horitzó tampoc són el seu somni, ni els horts de plaques solars, però argumenta que són necessaris per deixar de cremar petroli i evitar el mal major del canvi climàtic.

A les comarques gironines, el projecte d'eòlica marina davant el cap de Creus inquieta i vostè s'afegeix als que trenquen una llança a favor del projecte. Sí, davant del golf de Roses, no pas a dins. I en altres llocs. Feia dècades que reivindicàvem les renovables com a solució i, ara que es projecten, les veiem com una amenaça. Per mitigar el gran problema, que és el canvi climàtic, l'eòlica i la fotovoltaica com a fonts d'energia són ara mateix l'única solució a l'abast amb efecte immediat, encara no en tenim cap altra. I em sap greu parafrasejar dirigents polítics, però estem passant del Renovables sí, però no així al Renovables sí, però no aquí. Veu bé fer abans una prova pilot com la que proposa la Generalitat? Hi ha incerteses tècniques i impactes potencials, i cal estudiar-los a fons. És una bona notícia que la Generalitat proposi una prova pilot abans per abastir un territori com les comarques gironines, on menys del 7% de l'electricitat que es consumeix ara és renovable. I si ens mirem el volum energètic global, amb combustibles per a la mobilitat, el gas per a calefaccions i el dièsel per produir aliments o

maquinària pesant, és menys d'un 1%. Si resulta que amb 35 turbines al mar es pot abastir la meitat de la demanda elèctrica actual a Girona i comarques, i n'estalvien 100 a terra ferma, no sembla mala idea. També hi ha altres projectes discutits terrestres, com ara el 'Galatea', a les muntanyes de l'Albera al voltant de la Jonquera, i camps de plaques fotovoltaïques. Posats a triar, prefereixo l'eòlica marina, però el Galatea i les altres instal·lacions, si es fan bé i fora dels espais protegits, tampoc les veig malament. Crec que hem de fer les paus amb el fet de veure amb els nostres ulls l'impacte de l'energia que necessitem, i no podem seguir externalitzant-la cremant combustibles fòssils i urani, que fan un mal difús immens arreu –i que també s'extreuen d'algun lloc i el degraden–. Si hem d'electrificar la mobilitat, la calefacció, consums industrials, l'agricultura, etc. en un context d'escalfament global, vol dir que necessitarem molta més electricitat que actualment, i això es tradueix en tot tipus de centrals arreu del territori. En quin sentit? Amb onades de calor més llargues i pics més elevats, necessitarem més aire condicionat, malgrat que millorem l'eficiència energètica dels edificis. I el turisme, per exemple a la Costa Brava, potser podrà allargar la temporada, però, amb menys pluges i més

erràtiques, caldrà dessalar més aigua de mar amb plantes que consumiran molta més energia. Les renovables són imprescindibles per adaptar-nos a aquests nous escenaris. Dir això, amb la seva trajectòria ambientalista, no sé si està fent que perdi amistats... Ara ja no. Al desembre, quan encara no havia pres posició, el col·lectiu va rebre algunes reaccions virulentes, però ens hem assegut a parlar i convenim que cal un debat per definir, més enllà de si ens agrada més o menys, alternatives. Què fem, ja que caldrà fer alguna cosa, i com ho fem, l'així. Es critica també la inacció dels governs català i espanyol durant la dècada anterior, i les presses que venen ara. L'endarreriment acumulat fa indignar, però ja no només per les renovables, sinó per la descarbonització. I encara ens trobem amb propostes estèrils com ara l'ampliació dels aeroports del Prat o Girona, però amb la Proencat com a mínim ara hi ha l'aposta. Aquest 2022, gràcies a les renovables, l'augment global de CO2 ha estat inferior a l'1%. Ara bé, segons la ciència, ara cal encadenar davallades del 5% anual fins al 2030. Pensar a decreïxer. Decreïxer no sona engrescador. Ho defensava un informe del Grup Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic (GICC). En tot cas, cal deixar de banda el PIB creixent com indicador de progrés –perquè computa la contaminació i les catàstrofes com a positius per a l'economia–. És imprescindible un canvi social i cultural. Fa més de 70 anys que tenim un consum irresponsable, però no n'aprenem: cada cop veiem més cotxes SUV, un 40% del total de matriculacions, en comptes de vehicles més petits, eficients i elèctrics. Si ens moguéssim menys en cotxe, per feina, amb el teletreball, o per oci, fariem passes de gegant. En el cas de la UdG, els desplaçaments diaris als campus són el 90% de la seva petjada de carboni. Però quin polític hi legislarà i serà capaç d'imposar-ho? Potser haurem de començar a pagar la gent perquè vagi a la feina en bici, com als Països Baixos, però en el fons estem parlant de sacrificis i canvis d'hàbits individuals que pocs estan disposats a fer. Com veu les alternatives proposades, paral·leles a l'AP-7 o altres infraestructures? Són benvingudes, però no suficients. Hem d'anar cap a un model híbrid, amb particulars, comunitats, indústries i administracions produint energia. Aprofitar cobertes, zones degradades o autovies pot ser útil, però si només fem això, obviem demanda futura que vindrà d'electrificar el transport o la calefacció. D'altra banda, en segons quines propostes, tampoc es té en compte l'augment de materials necessaris, els costos de manteniment, com afecta l'eficiència de les xarxes i quin preu tindria l'energia resultant. Caldria redefinir les xarxes actuals, radials entre grans centrals i els grans centres de consum, cap a un model en malla? A més de descentralitzar el model oligopolístic, caldria fer-ho amb el sistema de generació, transport, emmagatzematge i distribució de proximitat. Serien desitjables més línies, i subterrànies, però cal una governança: que es discuteixi i es dissenyi amb el mínim impacte i sempre bidireccional. Però amb el condicionant que haurà de ser econòmicament viable.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 03-04-2023, Pàgina 24

-El Punt Avui. Nacional 03-04-2023, Pàgina 24

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/11-mediambient/2273650-contr-la-crisi-climatica-cal-en-sacrificis-nous-i-individuals.html>